

KOULULAISTEN
AAMU- JA
ILTAPÄIVÄTOIMINTA
KEMPELEEN KUNNASSA
Toimintasuunnitelma

Sisällysluettelo

JOHDANTO	3
1. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN YLEISET PERIAATTEET	4
2. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET KEMPELEEN KUNNASSA	4
2.1. Aamupäivätoiminta	4
2.2. Iltapäivätoiminta	5
2.3. Ryhmäkoko	5
2.4. Kuljetus	5
2.5. Maksut	5
2.6. Hakemus	6
2.7. Päätös	6
2.8. Irtisanominen	6
3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA LAPSEN OIKEUDET	6
3.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen	7
3.2. Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen	7
3.3. Eettisen kasvun tukeminen	8
3.4. Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen	9
4. TOIMINNAN SISÄLLÖT JA PAINOTUKSET	9
5. TUKEA TARVITSEVAT LAPSET AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA	10
5.1. Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen oppilaat	11
5.2. Erityistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta Kempeleessä	12
5.3. Kehitysvammaisten oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta	12
5.4. Yhteistyö toiminnan järjestämisessä	12
6. HENKILÖSTÖ	13
7. TOIMINNAN TIETOJEN KERUU JA ARVIOINTI	13
Aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoituksen ja seurannan tietoina kerätään:	13
Aamu- ja iltapäivätoiminnan arviointi:	14
LIITE 1: Pohdinnan paikka lomake	15

JOHDANTO

Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu perusopetuslain 8a lukuun. Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen jatkumoa, edistää perusopetuksen tavoitteiden toteutumista ja tasoittaa sosiaalisia eroja.

Perusopetuksen aamu- iltapäivätoimintaa järjestetään 1. ja 2. luokan oppilaille sekä 3.–9. luokan oppilaille, joilla on erityisen tuen päätös.

Perusopetuslain mukaisesti kunta päättää aamu-iltapäivätoiminnasta sekä asiakasmaksuista. Perusopetuslakiin 19.2.2016 tullut muutos mahdollistaa asiakasmaksujen korotuksen.

1. AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN YLEISET PERIAATTEET

Aamu- ja iltapäivätoiminta rakentuu perusopetuksen yleisiin kasvatustavoitteisiin. Aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa vastapainoa ja tukea koulutyölle sekä mahdollisuuden lepoon ja virkistykseen. Toiminnan suunnittelun lähtökohtana ovat yksilölliset ja yhteisölliset sekä sosiaaliseen kasvuun liittyvät näkökohdat. Tavoitteena on tarjota lapselle ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilöstön valvonnassa hänen tarpeensa huomioonottavaa, monipuolista ja virkistävää toimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa voidaan käyttää koulun tiloja tai muita toimintaan soveltuvia toimintaympäristöjä. Toimintaympäristön tulee tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista, ja sitä suunniteltaessa tulee ottaa turvallisuuden lisäksi huomioon toiminnan luonne ja tarkoitus, lapsen kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus. Toimintaan osallistuminen on lapselle vapaaehtoista.

2. TOIMINNAN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET KEMPELEEN KUNNASSA

Aamu-iltapäivätoimintaa koordinoi siihen nimetty henkilö. Toiminnan koulukohtaisesta toteuttamisesta vastaa koulun rehtori. Koulut tiedottavat toiminnan aloittamisesta. Aamu- ja iltapäivätoiminnan käytännön toteutuksen päävastuu on kunkin koulun rehtorin nimeämällä vastuuhjaajalla.

2.1. Aamupäivätoiminta

Aamupäivätoimintaa järjestetään koulupäivinä lauantaiyöpäiviä lukuun ottamatta Ketolanperän, Santamäkitalon, Kirkonkylän, Linnakangastalon ja Ylikylän kouluilla klo 7.00 -10.00 välisenä aikana. Toimintaa varten on tila ja valvova aikuinen koulupäivän alkamista edeltävään välituntiin asti. Aamulla ei tarjota aamupalaa.

Aamupäivätoimintapaikka myönnetään koko lukuvuodeksi. Toiminnan ehtona on, että Santamäkitalon, Kirkonkylän, Linnakangastalon ja Ylikylän kouluilla kevätlukukaudella toiminnassa jatkaa vähintään 10 lasta. Mikäli lasten lukumäärä jää alle kymmenen, niin toiminta lakkaa syyslukukauden lopussa. Huoltajilta selvitetään lasten hoidon tarve aamupäivätoimintaan kevätlukukaudelle marraskuun aikana.

2.2. Iltapäivätoiminta

Iltapäivätoiminta muodostaa kokonaisuuden, joka tarjoaa erilaisia virikkeitä, sosiaalista vuorovaikutusta sekä mahdollisuuden omaan toimintaan, rentoutumiseen ja lepoon. Iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivinä lauantaiyöpäiviä lukuun ottamatta klo 12-17 välisenä aikana.

Toimintaa järjestetään seuraavissa kouluissa: Ketolanperän koulu, Kirkonkylän koulu, Ylikylän koulu, Santamäkitalon koulu ja Linnakangastalon koulu. Iltapäivätoimintaan osallistuva lapsi saa välipalan.

2.3. Ryhmätkoko

Lähtökohta ryhmiä rakennettaessa on, että ryhmällä on vähintään kaksi ohjaajaa. Kahden ohjaajan toimintamallilla mahdollistetaan turvallinen, monipuolinen ja suunnitelmallinen toiminta. Ohjaajaa kohden on noin 13–15 yleisopetuksen oppilasta. Erityisen tuen oppilaiden sijoittelussa tarkastellaan ryhmää kokonaisuutena ja oppilaan mahdollisuuksia toimia ryhmässä ja huomioidaan näkökohdat ryhmätkokoä pienentämällä ja/tai ohjaajien määrää lisäämällä.

2.4. Kuljetus

Aamupäivätoimintaan tuleville ja iltapäivätoimintaan osallistuville lapsille ei järjestetä koulukuljetusta.

2.5. Maksut

Kunnanhallitus päättää aamu – ja iltapäivätoiminnan maksut. Maksu sisältää tapaturmavakuutuksen aamu – ja iltapäivätoiminnan aikana sekä välipalan.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan hinnasto löytyy Kempeleen kunnan internet-sivuilta osoitteesta <https://www.kempele.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/perusopetus/aamu-ja-iltapaivatoiminta.html>.

Laskutus suoritetaan kuukausittain jälkikäteen toteutuneiden läsnäolopäivien perusteella; mikäli lapsi on ollut APIP-toiminnassa 10 kerhopäivää tai alle niin kuukausimaksu puolittuu. Mikäli lapsi aloittaa toiminnan kesken kauden tai kesken toimintakuukauden, käytetään minimilaskutusperusteena yhtä kuukautta. Elokuussa ja joulukuussa peritään puolet kuukausimaksusta. Asiakasmaksuun voi hakea muutosta sosiaalisin perustein. Päätöksen asiakasmaksun alentamisesta tekee peruspalvelujohtaja.

2.6. Hakemus

Aamu- ja iltapäivätoimintaan ilmoittautuminen tapahtuu 1. luokkalaisilla kouluun ilmoittautumisen yhteydessä sähköisesti tai koulun kansliasta saatavalla lomakkeella. Aamu- ja iltapäivätoimintaan voi hakeutua myös toimintakauden aikana.

Hakuaikana saapuneiden hakemusten perusteella päätetään perustettavat aamu- ja iltapäivätoimintaryhmät. Aamupäivätoimintaryhmä perustetaan, mikäli koululta on paikkaa määräaikaan mennessä hakenut vähintään 10 lasta. Lasten vähimmäismäärä ei koske Ketolanperän koulua.

Iltapäivätoimintaryhmä perustetaan, mikäli paikkoja on hakenut määräaikaan mennessä vähintään 15 lasta. Lasten vähimmäismäärä ei koske Ketolanperän koulua.

2.7. Päätös

Päätöksen aamu-iltapäivätoiminnan paikan myöntämisestä tekee koulun rehtori.

2.8. Irtisanominen

Aamu-iltapäivätoiminnan paikka on mahdollista irtisanoa. Mikäli lapsi jää kokonaan pois toiminnasta, paikka tulee irtisanoa kirjallisesti ennen kuluvaan kuun 15. päivää seuraavan kuukauden osalta. Näin seuraavasta kuukaudesta mene enää toimintamaksua. Mikäli ilmoitus tehdään 15. päivän jälkeen, irtisanomiskuukautta seuraavasta kuukaudesta peritään puolet kk-maksusta, vaikka lapsi ei olisi läsnä yhtenäkin toimintapäivänä.

3. TOIMINNAN TAVOITTEET JA LAPSEN OIKEUDET

Opetushallituksen vuonna 2011 hyväksymissä aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteissa toiminnan yleisenä tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsentunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee lisäksi edistää lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennalta ehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

Perusteissa on määritelty seuraavat tavoitteet:

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Eettisen kasvun tukeminen

Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Toimintaan osallistuva lapsi on oikeutettu:

välipalaan

turvalliseen toimintaympäristöön ilman väkivallan ja kiusaamisen uhkaa

turvallisiin tiloihin ja välineisiin

toiminnan järjestäjän ottamaan vakuutusturvaan

3.1. Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen

Kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen edellyttää keskinäiseen kunnioitukseen ja tasa-arvoisuuteen perustuvaa yhteistyötä. Koteja kannustetaan osallistumaan yhteistyöhön ja edistetään huoltajien aktiivista roolia.

Aamu- ja iltapäivätoiminta ja perusopetus toimivat yhteistyössä ja kehittävät paikalliseen yhteistyöhön sopivia rakenteita ja toimintatapoja. Aamu-iltapäivätoiminta yhdessä oppilashuollon palveluita tuottavan henkilöstön kanssa tukee lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja koulunkäyntiä. Yhteisen päämäärän tulee näkyä myös yksittäistä lasta koskevien asioiden hoidossa, tiedonsiirrossa ja aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstön osallistumisessa tarpeen mukaan lasta koskeviin neuvotteluihin huoltajien luvalla. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus luo pohjan hyvälle yhteistyölle ja tiedottamiselle. Aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsella voi olla huoltajan, opettajan ja ohjaajan kesken sovittavalla tavalla mahdollisuus läksyjen tekoon.

Yhteystiedot julkaistaan koulujen omissa lukuvuositedotteissa ja toiminta on osa lukuvuosisuunnitelmaa. Ohjaajien ja kotien yhteistyön periaatteista ja käytännöistä sovitaan toiminnan alkaessa. Lapsille ja vanhemmille järjestetään toiminnan alkaessa mahdollisuus tutustua aamu- ja iltapäivätoimintaan.

3.2. Hyvinvoinnin, tunne-elämän ja sosiaalisen kehityksen tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulee olla sekä kasvuympäristönä että ilmapiiriltään kiireetön ja turvallinen. Tavoitteena on, että jokainen kokee olevansa hyväksytty ja arvostettu omana itsenään. Lasta ohjataan ilmaisemaan erilaisia tunteita ja oppimaan niiden säätelyä. Ihmissuhteiden pysyvyys edistää niin lapsen kokemusta turvallisuudesta kuin ohjaajan mahdollisuutta tukea hänen kehitystään. On tärkeää, että toiminnassa lapsilla on mahdollisuus sekä levähtämiseen ja rauhoittumiseen että ulkoiluun ja fyysiseen aktiivisuuteen. Maittava välipala ja ympäristön viihtyisyys lisäävät hyvinvoinnin kokemusta.

Koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset linjaukset tukevat ja vahvistavat lasten hyvinvointia ja sosiaalista kehitystä. Lasten tarpeet huomioonottava moniammatillinen yhteistyö edesauttaa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan ryhmien muodostamista ja lasten sijoittelua ryhmiin. Tavoitteena on muodostaa lasten päivästä ehjä kokonaisuus.

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa noudatetaan koulun järjestyssääntöjä ja muita koulussa sovellettavia sopimuksia. Yhteisten sääntöjen ja rajojen tarkoituksena on antaa lapselle kokemus turvallisuudesta ja välittämisestä. Niiden tarkoituksena on selkeyttää aikuisen vastuuta ja myös lapsen vastuuta siitä, että kaikilla on hyvä olla toiminnassa mukana. Lapsen tulee ikätasonsa mukaisesti saada myös itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten tekemiseen.

3.3. Eettisen kasvun tukeminen

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen eettistä kasvua ja käsitystä ihmisten yhdenvertaisuudesta. Toiminnan eettisenä lähtökohtana on Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty perusopetuksen arvopohja sekä kodin ja koulun kanssa yhdessä sovitut kasvatukselliset periaatteet. Eettisen kasvun tukemisessa on tärkeää aikuisen antama käyttäytymisen malli, keskinäiset vuorovaikutussuhteet sekä arkipäivän tilanteissa kohdattavat eettiset kysymykset.

Lasta tulee ohjata vastuuseen:

omasta hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista

toisten hyvinvoinnista, siihen liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista

oman käyttäytymisen aiheuttamista seurauksista ja tunteista sekä itselle että

toisille ryhmän toimintaan liittyvistä sopimuksista ja annettujen ohjeiden

noudattamisesta

suhtautumisesta ympäristöön, luontoon ja kestävään elämäntapaan

Yhteisöllinen vastuun, luottamuksen ja huolenpidon ilmapiiri aamu- ja iltapäivätoiminnassa edistää eettistä kasvua. Eettisessä kasvatuksessa hyödynnetään ryhmän vuorovaikutusta, eri tilanteisiin liittyviä keskusteluja, taiteen, leikin ja liikunnan tarjoamia mahdollisuuksia sekä esteettisiä kokemuksia ja toiminnallisuutta.

Lasta ohjataan menettelytapoihin, joilla mahdollisia ongelmatilanteita

voidaan käsitellä myönteisesti ja ratkaisukeskeisesti.

Ongelmatilanteissa voidaan tarvittaessa käyttää Pohdinnan paikka lomaketta keskustelun tukena (liite 1)

3.4 Osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen sekä sosiaalinen vahvistaminen

Toiminnassa tulee luoda tilanteita, jotka antavat lapsille mahdollisuuden päästä mukaan toiminnan suunnitteluun tai mahdollisuuden tulla kuulluksi. Toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa tulee huomioida tyttöjen ja poikien kehityksen erot ja erilaiset tarpeet.

Huomiota kiinnitetään erityistä tukea tarvitsevien ja eri kulttuuritaustaisten lasten osallistumisen edistämiseen. Lasten tulee ikätasonsa mukaisesti saada itse osallistua yhteisten sääntöjen ja sopimusten muotoiluun ja saada kokemuksia osallisuudesta.

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Tavoitteena on, että syrjäytymistä aiheuttavat tekijät havaitaan mahdollisimman varhain ja järjestetään tarvittavaa tukea. Tässä onnistuminen edellyttää monialaista yhteistyötä aamu- ja iltapäivätoiminnan, sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja kodin kesken. Tarvittaessa toiminnassa voidaan käyttää myös koulun oppilashuollon tarjoamia palveluita.

Toiminnassa varaudutaan ennalta myös ennalta arvaamattomiin ja yllättäviin tilanteisiin, kuten esim. miten toimitaan, jos lasta ei haeta iltapäivällä kotiin ja vanhempiin ei saada yhteyttä tai sattuu muuta sellaista, joka velvoittaa ohjaajia lastensuojelullisiin toimenpiteisiin.

4. TOIMINNAN SISÄLLÖT JA PAINOTUKSET

Laadukas aamu- ja iltapäivätoiminnan sisältö muodostuu lasten kannalta ehyeksi ja monipuoliseksi kokonaisuudeksi. Sen avulla vahvistetaan lasten osallisuutta ja toiminnan yhteisöllisyyttä. Toiminta tarjoaa kasvua ja kehitystä tukevaa sosiaalista vuorovaikutusta, ilon ja virkistykseen kokemuksia, esteettisiä kokemuksia ja mahdollisuuden kehittää erilaista osaamista.

Sisältöjä valittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota lasten ikätason mukaiseen kasvuun ja kehitykseen tukevaan leikkiin, luovaan toimintaan ja myönteisiin elämyksiin. Liikkuminen ja ulkoilu sekä rentoutuminen ja levähtäminen ovat toiminnassa tärkeitä. Myös välipalan nauttimiseen liitetään kasvatuksellista ohjausta. Lapsia ohjataan tarkoituksenmukaiseen ateriaritmiin sekä hyviin ruokavalintoihin ja ruokailutapoihin kiireettömässä ympäristössä.

Monipuolisella sisältötarjonnalla vahvistetaan lasten kulttuurista identiteettiä.

Suomalaiseen ja muihin, lasten eri kulttuuritaustoihin liittyviin perinteisiin tutustutaan mm. laulujen, leikkien ja juhlien avulla. Sisältö voi liittyä erilaisiin tavoitteellisiin harrastuksiin ja muuhun kehitystä tukevaan toimintaan. Toiminta voi tarjota lapsille mahdollisuuden myös oman harrastuksen löytämiseen. Koulun kerhotoimintaan ja taiteen perusopetukseen osallistuminen voi olla osa lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Aamu- ja iltapäivätoiminta kootaan seuraavista sisällöllisistä kokonaisuuksista:

- eettinen kasvu ja yhdenvertaisuus
- leikki ja vuorovaikutus
- liikunta ja ulkoilu
- ruokailu ja lepo
- kulttuuri ja perinteet
- käden taidot ja askartelu
- kuvallinen, musiikillinen, kehollinen ja kielellinen ilmaisu
- mediataidot
- arkiaskareet, elinympäristö ja kestävä elämäntapa
- erilaiset tiedolliset ja taidolliset aihepiirit perusopetukseen osallistuminen voi olla osalapsen aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Toiminnan sisältöihin vaikuttavat myös käytössä olevat tilat, toiminnalle annetut taloudelliset resurssit ja toteuttajien omat vahvuudet. Ohjaajat määrittelevät ja suunnittelevat yhteistyössä vastuuhjaajan kanssa toiminnan yleiset sisällöt ja toimintamuodot. Viikko/päiväsuunnitelmasta vastaavat toimipisteiden ohjaajat. Sisältöjen tulee tukea toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Sisältöjen painotus sovitaan toimipisteittäin.

5. TUKEA TARVITSEVAT LAPSET AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINNASSA

Aamu- ja iltapäivätoiminta vahvistaa lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Silloinkin, kun kyse on tukea tarvitsevista lapsista, toiminnan järjestämisen ja toteuttamisen lähtökohtana ovat aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset tavoitteet ja sisällöt. Työskentelytapojen ja toimintaympäristön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lasten ikä ja kehitysvaihe sekä yksilölliset tarpeet. Toiminnan tulee tukea itsetunnon ja omatoimisuuden kehitystä, sosiaalista kasvua sekä itsenäistymistä lasten omien edellytysten mukaisesti. Lapsia kannustetaan aloitteellisuuteen ja aktiivisuuteen. Heille tarjotaan mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin ja yhdessä toimimiseen.

Toiminnan ja ajankäytön suunnittelu ja selkeys sekä tilanteiden ennakointi ovat erityisen tärkeitä kehityksessään tukea tarvitseville lapsille. Leikin merkitys korostuu varsinkin nuorimpien osalta. Monipuolinen toiminta ja toiminnalliset työtavat edistävät lasten kehitystä. Liikunta, pelit ja leikit ovat hyviä välineitä myös sääntöjen noudattamisen ja itsesäätelyn harjaannuttamiseen. Yhdessä toimimisen taitoihin ja myönteisen vuorovaikutuksen edistämiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Tilojen ja välineiden tulee olla myös tukea tarvitsevien lasten tarpeisiin sopivia. Huomiota kiinnitetään muun muassa tilojen kokoon, muunneltavuuteen ja esteettömyyteen sekä kulkureittien toimivuuteen. Oikein suunnitelluilla ratkaisulla tuetaan lasten omatoimista ja helppoa liikkumista ja toimimista tiloissa. Värien käytöllä ja valaistuksella voidaan vaikuttaa ympäristön hahmottamiseen ja antaa virikkeitä. Toiminnassa huolehditaan aina lasten psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta turvallisuudesta.

Ohjaajien ammatillista osaamista työskentelyssä tukea tarvitsevien lasten kanssa vahvistetaan mm. perehdytyksen avulla. Ohjaajien työtä voidaan tukea myös erityisopettajien tai oppilashuoltohenkilöstön antaman konsultaation avulla. Yhteistyö koulun kanssa lisää oppilaantuntemusta ja täydennyskoulutus varmistaa osaamista.

5.1. Aamu- ja iltapäivätoiminta yleisen, tehostetun ja erityisen tuen oppilaat

Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus saada riittävää kasvun ja oppimisen tukea heti tuen tarpeen ilmetessä (*Perusopetuslaki 30 § 1 mom. (642/2010)*). Lain ja Opetushallituksen laatimien perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (*Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muuttaminen ja täydentäminen, määräys 50/01/2010*) mukaisesti oppilaan saama tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Ne ovat laajuudeltaan ja kestoaltaan erilaisia tukiratkaisuja.

Aamu- ja iltapäivätoiminta voi tarvittaessa olla osa perusopetuksessa oppilaalle annettavaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tuen tasot määritellään seuraavasti:

Yleinen tuki on osa kaikkea oppilaan kasvatusta, opetusta ja ohjausta. Tuen tarve on silloin luonteeltaan yleensä lyhytaikaista, oppilas voi tarvita vain yhtä tukimuotoa, kuten tukiovetusta tai osa-aikaista erityisopetusta

Oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, annetaan tehostettua tukea hänelle laaditun, pedagogiseen arvioon perustuvan kirjallisen oppimissuunnitelman mukaisesti.

Tehostettu tuki on luonteeltaan vahvempaa ja pitkäjänteisempää kuin yleinen tuki.

Eriyistä tukea annetaan niille oppilaille, joiden kasvun, kehityksen tai oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Eriyisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös, joka perustuu pedagogiseen selvitykseen. Oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS), josta on käytävä ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen opetuksen ja muun tuen antaminen.

5.2. Eriyistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta Kempeleessä

Oppilaat, joille on tehty erityistä tukea koskeva päätös, ovat oikeutettuja saamaan aamu- ja iltapäivätoimintaa koko perusopetuksen ajan. Kunta päättää toiminnan laajuudesta. Eriyistä tukea saavien oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Aamu- ja iltapäivätoimintaa voidaan järjestää tarvittaessa oman ikäkauden mukaisissa ryhmissä. Asiakasmaksut ja kuljetukset on määritelty suunnitelman kohdassa 2.

5.3. Kehitysvammaisten oppilaiden aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetusikäisille kehitysvammaisille oppilaille järjestetään ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa koulupäivinä. Toimintaa järjestetään kaikilla kouluilla klo 7-17.

Toiminnasta peritään 1.-2. luokkalaisten osalta aamu- ja iltapäivätoiminnan maksu. Toiminta ja siihen liittyvät oppilaan kuljetukset ovat erityishuoltolain perusteella maksutonta 3.-9. luokkalaisille, mikäli tarve on kirjattu lapsen erityishuolto-ohjelmaan.

5.4. Yhteistyö toiminnan järjestämisessä

Toiminnan järjestelyjä suunniteltaessa yhteistyö huoltajan, koulun ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kesken on erityisen tärkeää. Huoltajan ja mahdollisesti koulun henkilöstön kanssa sovitaan, miten tehostettua tai erityistä tukea saavan oppilaan tarpeet sekä kasvuun ja kehitykseen liittyvät tavoitteet otetaan huomioon aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Moniammatillinen yhteistyö lisää edellytyksiä oppilaan riittävään tukemiseen.

Tehostetun tuen aikana käytettävä oppimissuunnitelma sekä erityiseen tukeen kuuluva henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS) voivat tarvittaessa sisältää kuvaukset oppilaan osallistumisesta aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä yhteistyöstä toiminnan järjestäjän kanssa. Niissä voidaan kuvata, miten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteet ja toimintamallit tukevat oppilaan kehitystä. Tällä tavoin oppilaan päivästä muodostuu kasvatuksellinen kokonaisuus.

Tiedot tehostetun ja erityisen tuen antamisesta, näihin liittyvät asiakirjat ja asiakirjoihin sisältyvät tiedot ovat salassa pidettäviä. Oppilasta koskevien salassa pidettävien tietojen luovuttaminen aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstölle edellyttää huoltajan antamaa yksilöityä tiedonsiirtolupaa. Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja voi osallistua oppilaan tehostettuun tukeen kuuluvan oppimissuunnitelman tai erityiseen tukeen kuuluvan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) laadintaan huoltajan luvalla.

Toiminnan järjestäjänä kunnan tulee huolehtia siitä, että aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävissä toimivat henkilöt perehdytetään henkilötietojen käsittelyyn, salassapitoon ja vaitiolovelvollisuuteen liittyviin säädöksiin sekä lastensuojelulain velvoitteisiin (*Lastensuojelulaki 25 § 417/2007*).

6. HENKILÖSTÖ

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajina toimivat koulujen koulunkäyntiohjaajat. Lapsiryhmän ohjaajalta vaaditaan lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä säädetyn lain 504/2002 mukaisen todistuksen esittäminen.

7. TOIMINNAN TIETOJEN KERUU JA ARVIOINTI

Aamu- ja iltapäivätoiminnan rahoituksen ja seurannan tietoina kerätään:

Tilastokeskuksen Kuntalomakkeelle 20.9. tilastoinnin yhteydessä:
oppilasmäärät (1. luokan, 2. luokan ja 3.-9. luokan erityisoppilaat)
ohjaustunnit lukukausittain

Tilastokeskuksen toiminta- ja taloustilaston yhteydessä:
palkkausmenot, muut menot, arvonlisävero

maksutulot, muut tulot

Aamu- ja iltapäivätoiminnan arviointi:

Perusopetuslain 48 c § velvoittaa kunnan arvioimaan antamaansa aamu- ja iltapäivätoimintaa, osallistumaan toimintansa ulkopuoliseen arviointiin sekä julkistamaan arvioinnin keskeiset tulokset.

Laadukas toiminta vaatii toiminnan jatkuvaa seuranta. Toimintaa kehitetään arvioinnista saatavan asiakaspalautteen muodossa vuosittain. Arviointia ja palautetta kerätään kyselyjen muodossa vanhemmilta, lapsilta, ohjaajilta ja tarvittaessa opetushenkilöstöltä. Arvioinnin järjestämisestä vastaavat vastuuhjaajat. Arvioinnissa käytetään sähköistä palautejärjestelmää.

Pohdinnan paikka

Nimi ja luokka:

_____

1.

Mitä sääntöä rikoin?

_____

_____

_____

_____

2.

___ Halusin muiden tai ohjaajan huomiota

___ Halusin kostaa

___ En tiennyt, mitä minun olisi pitänyt tehdä

___ Muu syy

Mikä? _____

_____

3.

Miten se vaikutti muihin?

_____

_____

_____

_____

4.

Miten toimin jatkossa?

_____

_____

_____

_____

_____

Päivämäärä _____

Oppilaan allekirjoitus _____

Ohjaajan allekirjoitus _____

Huoltajan allekirjoitus _____